

PYHÄ MESSU

SUOMEN EVANKELISLUTERILAINEN LÄHETYSHIIPPAKUNTA

”Kuinka ihanat ovat sinun asuinsijasi, Herra Sebaot! Minun sydämeni nääntyy kaipauksesta, kun se ikävöi Herran temppelin esipihoille. Minun sieluni ja ruumiini kohottaa riemuhuudon, kun tulen elävän Jumalan eteen. Herra Sebaot, minun kuninkaani ja Jumalani! Sinun alttarisi luota on varpunenkin löytänyt kodin, pääskynen pesäpaikan, jossa se kasvattaa poikasensa. Miten onnellisia ovatkaan ne, jotka saavat asua sinun huoneessasi! He ylistävät sinua alati.” (Ps. 84:1—5)

TERVETULOA JUMALANPALVELUKSEEN!

Vietämme jumalanpalvelusta kristillisen kirkon elävän ja ikivanhan liturgisen perinteen mukaisesti. Tämän messujärjestyksen avulla pystyt osallistumaan messun viettämiseen muun seurakunnan kanssa.

Jumalanpalveluksen kaksi keskeisintä osaa ovat Raamatun lukeminen ja luettuun tekstiin pohjautuva saarna sekä Jeesuksen käskyn ja lupauksen mukaan toimitettu ehtoollisen sakramentti. Jos sinulle herää kysymyksiä messun kulkuun liittyen, esitä rohkeasti mieltäsi askarruttavat kysymykset papille jumalanpalveluksen jälkeen. Jos et ole ennen ollut Lähetysshiippakunnan messussa ja tahtoisit osallistua ehtoolliselle, tutustuthan tämän vihon takakannesta löytyviin ehtoollista koskeviin ohjeisiin.

Lähetysshiippakunta on itsenäinen luterilainen kirkko Suomessa. Toimintamme perustuu Raamattuun ja luterilaisiin tunnustuskirjoihin. Jos etsit seurakuntaa itsellesi, kysy asiasta lisää pastorilta tai seurakunnan vastuunkantajilta.

Seurakuntalaisten vapaaehtoistyö ja taloudellinen tuki mahdollistavat toimintamme. Siksi messun yhteydessä kerätään kolehti seurakunnallemme.

- L** Liturgi (seurakunnan pastori)
- S** Seurakunta
- * Seurakunta seisoo
- + Voit siunata itsesi pyhällä ristinmerkillä

Jotkin osat liturgiassa jäävät pois tai muuttuvat joulua tai pääsiäistä edeltävänä *paastonaikana* (liturgisena värinä sininen tai violetti).

1. ALKUVIRSI

Jos käytetään ristisaattoa, seurakunta nousee seisomaan ristin saapuessa kirkkotilaan.

2. ALKUSIUNAUS

L I - sän ja + Po - jan ja Py - hän Hen - gen ni - meen.

S Aa - men, aa - men, aa - men.

L Her - ra ol - koon tei - dän kans - san - ne.

S Niin myös si - nun hen - ke - si kans - sa.

3. YHTEINEN RIPPI (CONFESSIO)

Voidaan käyttää soveltuvasti myös Luterilaisia virsiä -kirjan yhteisen rippipalveluksen osia (s. 524—529).

Synnintunnustus

Synnintunnustus voidaan lukea polvistuneena. Sitä voi edeltää hiljainen mietiskely.

a. Laupias Jumala, rakas taivaallinen Isä. Me tunnustamme sinulle syntimme, joilla olemme ansainneet vihasi ja rangaistuksesi. Katso armollisesti meihin ja anna meille syntimme anteeksi rakkaan Poikasi, Vapahtajamme Jeesuksen Kristuksen tähden.

b. Oi sinä kaikkein armollisin, ristiinnaulittu Herra Jeesus Kristus. Armahda minua, vaivaista syntistä, ja katsahda puoleeni laupeutesi silmillä, niin kuin sinä katsoit Pietariin, kun hän oli sinut kieltänyt, ja niin kuin sinä katsoit syntiseen naiseen fariseuksen huoneessa ja ryöväriin ristinpuussa. Ja anna minulle pyhä armosi, että minä niin kuin Pietari itkisin syntejäni, niin kuin syntinen nainen sinua sydämestäni rakastaisin ja ryövärin kanssa saisin katsella pyhiä kasvojasi taivaissa iankaikkisesti.

c. Minä vaivainen syntinen ihminen, joka olen syntynyt syntisestä sukukunnasta, olen isieni kanssa monella tavoin syntiä tehnyt. En ole rakastanut sinua yli kaiken enkä lähimmäistäni niin kuin itseäni. Ajatuksilla, sanoilla ja töillä olen pyhän tahtosi rikkonut ja tiedän sen vuoksi ansainneeni iankaikkisen kadotuksen, jos sinä minua niin tuomitset kuin sinun pyhä vanhurskautesi vaatii ja minun syntini ovat ansainneet. Mutta sinä, rakas taivaallinen Isä, olet luvannut armosi ja laupeutesi kaikille niille, jotka tahtovat tehdä parannuksen ja sydämen uskossa paeta tutkimattoman laupeutesi ja Vapahtajamme Jeesuksen Kristuksen turviin. Tähän laupeutesi minä luotan ja rukoilen turvallisesti: ole minulle tämän lupauksesi mukaan armollinen ja laupias ja anna kaikki syntini anteeksi pyhän nimesi kiitokseksi ja kunniaksi.

d. Taivaallinen Isä. Sain kasteen sinun lapseksesi. Sinä siirsit minut pimeydestä valoon, kadotuksen alta taivaan perilliseksi. En ole kuitenkaan elänyt niin kuin lapsellesi sopii. En ole kuunnellut ääntäsi enkä totellut tahtoasi. Jumala, armahda minua poikasi Jeesuksen Kristuksen tähden. Pese minut puhtaaksi ja anna kaikki syntini anteeksi.

e. Syvyydestä minä huudan sinua, Herra. Herra, kuule minun ääneni. Tarkatkoot sinun korvasi rukoustani. Jos sinä, Herra, pidät mielessäsi synnit, Herra, kuka silloin kestää? Mutta sinun on armo, sinä annat anteeksi, että me eläisimme sinun pelossasi. Sen tähden, Jumala, ole minulle armollinen hyvydessäsi. Pese minut puhtaaksi rikoksestani ja anna lankeemukseni anteeksi. Sinua vastaan olen rikkonut, olen tehnyt vastoin sinun tahtoasi. Käännä katseesi pois synneistäni ja pyyhi minusta kaikki pahat tekoni. Jumala, luo minuun puhdas sydän ja uudista minut, anna vahva henki.

Synninpäästö (absolutio)

Synninpäästön jälkeen:

S Aa-men, aa-men, aa - men.

Kiitosrukous

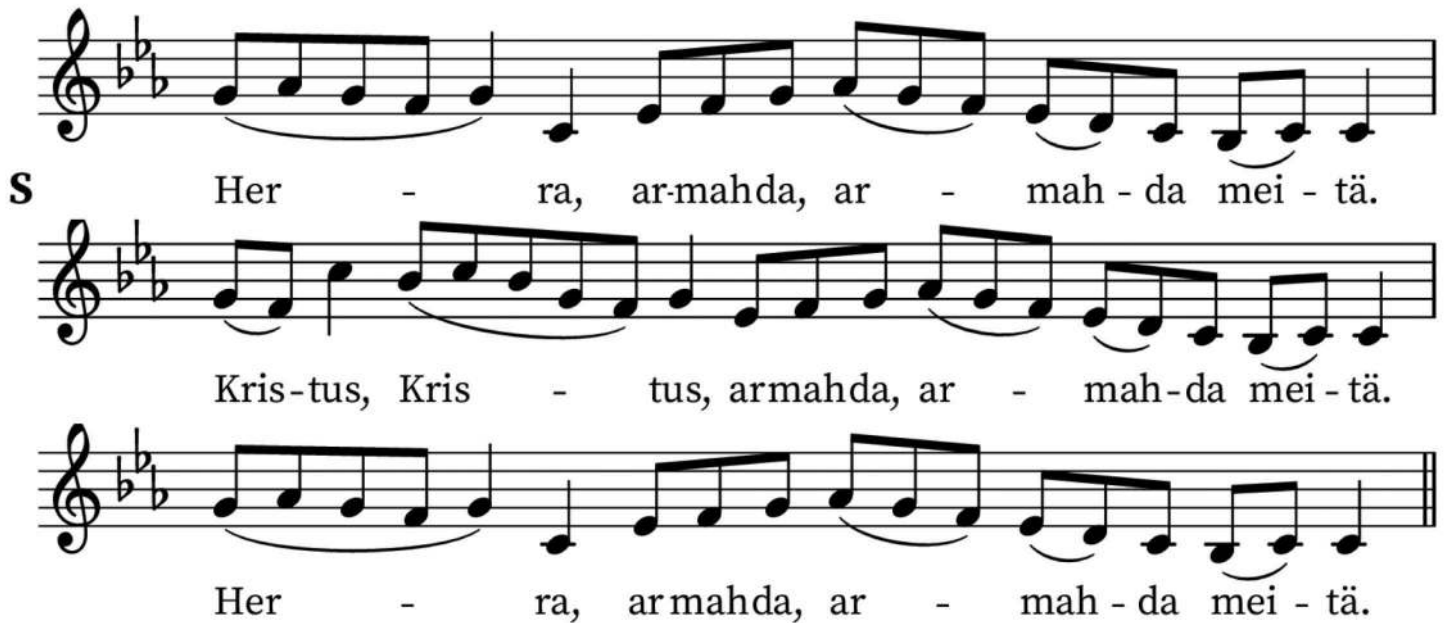
S Kiitä Herraa, minun sieluni, ja kaikki mitä minussa on, hänen pyhää nimeänsä. Kiitä Herraa, minun sieluni, äläkä unhota, mitä hyvää hän on sinulle tehnyt, hän, joka antaa kaikki sinun syntisi anteeksi ja parantaa kaikki sinun sairautesi.

4. PÄIVÄN PSALMI

Psalmi voidaan laulaa tai lukea. Psalmi löytyvät Luterilaisia virsiä kirjan s. 333 alkaen. Psalmin päättää pieni kunnia (s. 333—334), jonka jälkeen toistetaan psalmin aloittanut antifoni. Psalmi voidaan rukoilla vuorolauluna tai -lukuna seisaaltaan tai istuen.

5. HERRA ARMAHDA (KYRIE)

Voidaan käyttää myös kyrie-litaniaa (esim. Luterilaisia virsiä s. 466).

S Her - ra, ar-mahda, ar - mah - da mei - tä.
A Kris-tus, Kris - tus, armahda, ar - mah-da mei - tä.
T Her - ra, armahda, ar - mah - da mei - tä.

*6. KUNNIA JA KIITOSVIRSI PYHÄLLE KOLMINAISUUDELLE (GLORIA)

Paastonaikana kunnia ja kiitosvirsi jää pois.

A Kun - ni - a Ju - ma - lal - le kor - ke - uk - sis - sa,
S maan päällä rau-ha ih - mi - sil - lä, joi - ta hän ra - kas-taa.

*Kiitosvirsi Pyhälle Kolminaisuudelle

* 7. PÄIVÄN RUKOUS (COLLECTA)

Rukouksen jälkeen:

S Aa - men, aa - men.

* 8. ENSIMMÄINEN LUKUKAPPALE (LECTIO I)

Lukemisen jälkeen:

L Tämä on Jumalan sana.

S Jumalalle kiitos.

* 9. VASTAUS

L Herra, sinun sana-|si on ikuinen.* Sen luja perus-|ta on taivaassa.

S - - Autuaita ovat kaikki, jotka kuulevat |Jumalan sanan* ja noudat-|tavat sitä.

Tai LV 809:1

Sa - na - si, Her - ra, an - na va - lok - sem - me,

op - paak-si, neu - vok - si ja voi-mak - sem - me.

Kor - vam-me a - vaa aa - mu aa - mul - ta

kuu - le-maan op - pi - lai-den ta - val - la.

Paastonaikana (liturginen väri sininen tai violetti) LV 712:5

Ih - meel - li - nen on ni - mi Ju - ma - lam - me,
her - ro - jen Her - ran, mei - dän ku - nin - kaam - me.
Kir - kos - saan tun - nus - tet - tu pääl - lä maan,
tai - vaas - sa y - lis - tet - ty ai - ni - aan.

Juhla-aikoina (liturginen väri valkea tai punainen) LV 703:1

Sa - na - si voi - mal - la kar - ko - tit,
Ju - ma - la, pi - me - y - den. Mei - tä nyt
kuun - te - le: Sa - naa - si pyy - dämme an - ta - maan
kan - soil - le val - ke - u - den.

* 10. TOINEN LUKUKAPPALE (LECTIO II)

Lukukappaleen jälkeen:

L Tämä on Jumalan sana.

S Jumalalle kiitos.

11. PÄIVÄN VIRSI (GRADUALE)

* 12. EVANKELIUMI (EVANGELIUM)

Lukija ilmoittaa evankeliumin. Paastonaikana Halleluja jätetään laulamatta.

S Hal-le-lu-ja, hal-le-lu-ja, hal-le-lu-ja!

Lukemisen jälkeen:

L Tämä on pyhä evankeliumi.

S Ylistys sinulle, Kristus.

13. SAARNA (HOMILIA)

* 14. USKONTUNNUSTUS (CREDO)

Me uskomme yhteen Jumalaan, / kaikkivaltiaaseen Isään, / taivaan ja maan,
kaiken näkyvän ja näkymättömän Luojaan.

Me uskomme yhteen Herraan, / Jeesukseen Kristukseen, Jumalan ainoaan
Poikaan, / joka on syntynyt Isästä ennen aikojen alkua, / Jumala Jumalasta, /
valo valosta, / tosi Jumala tosi Jumalasta, / syntynyt, ei luotu, /joka on samaa
olemusta kuin Isä / ja jonka kautta kaikki on saanut syntynsä, / joka meidän
ihmisten ja meidän pelastuksemme tähden astui alas taivaista, / tuli lihaksi
Pyhästä Hengestä ja neitsyt Mariasta / ja syntyi ihmiseksi, / ristiinnaulittiin
meidän puolestamme Pontius Pilatuksen aikana, / kärsi kuoleman ja
haudattiin, / nousi kuolleista kolmantena päivänä, niin kuin oli kirjoitettu, /
astui ylös taivaisiin, / istuu Isän oikealla puolella / ja on kirkkaudessa tuleva
takaisin tuomitsemaan eläviä ja kuolleita / ja jonka valtakunnalla ei ole loppua.

Me uskomme Pyhään Henkeen, / Herraan ja eläväksi tekijään, / joka lähtee
Isästä ja Pojasta, / jota yhdessä Isän ja Pojan kanssa kumarretaan ja
kunnioitetaan / ja joka on puhunut profeettojen kautta. / Uskomme yhden,
pyhän, yhteisen ja apostolisen kirkon. / Tunnustamme yhden kasteen syntien
anteeksiantamiseksi, / odotamme kuolleiden ylösnousemusta / ja tulevan
maailman elämää (+).

[15. KIRKOLLISET ILMOITUKSET]

Kirkolliset ilmoitukset voidaan lukea myös messun alussa tai lopussa.

16. UHRIVIRSI

Uhrivirsi voidaan laulaa myös esirukouksen jälkeen. Virren aikana kannetaan kolehti.

17. YHTEINEN ESIRUKOUS

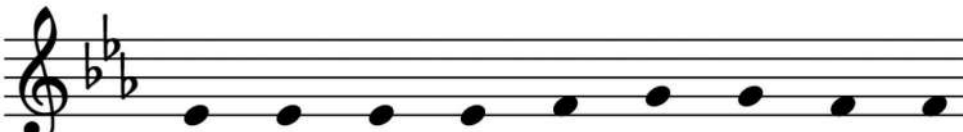
Yhteinen esirukous voidaan laulaa (Luterilaisia virsiä s. 460—471), tai se voidaan jaksottaa seurakunnan rukouslausein, esim. ”Rukoilkaamme Herraa—Herra armahda!” tai ”Sinun nimessäsi, Herra—Kuule rukouksemme.”

Rukouksen jälkeen:

S Aa - men, aa-men.

18. EHTOOLLISRUUKOUS (PREX EUCHARISTICA)

L Her - ra ol-koon tei - dän kans-san - ne.

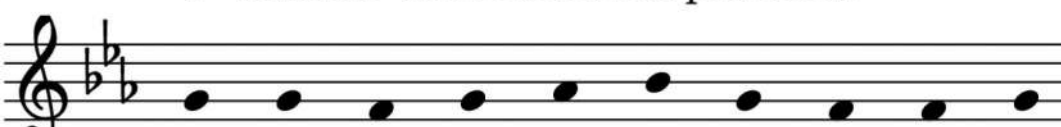
S Niin myös si-nun hen - ke - si kans-sa.

L Y - len - tä - kää sy - dä-men-ne.

S Y-lennäm-me sen Herran puo-leen.

L Kiit - tä-kääm-me Her-raa, Ju - ma-laam-me.

S Niin on oi - kein ja ar - vol - lis - ta.

Prefaatio

* 19. PYHÄ (SANCTUS)

S Py - hä, py - hä, py - hä Her - ra Se - ba - ot!
Tai - vas ja maa on täyn - nä sin - un kirk - ka - ut - ta - si.
Hoo - si - an - na kor - ke - uk - sis - sa!
Siu - nat - tu ol - koon hän, jo - ka tul - ee Her - ran ni - mes - sä.
Hoo - si - an - na kor - ke - uk - sis - sa!

* 20. RUKOUS JA ASETUSSANAT (VERBA)

Ehtoollisen asetussanojen aikana voi polvistua.

S Aa - men, aa - men, aa - men.

* 21. ISÄ MEIDÄN (PATER NOSTER)

Erityisesti paastonaikana voidaan myös lukea.

S I - sä meidän, joka o - let tai - vais - sa. Py - hi - tetty olkoon
si - nun ni - me - si. Tulkoon sinun val - ta - kun - ta - si. Tapahtukoon

si - nun tah - to - si, myös maan pääl - lä niin kuin tai - vaas - sa.
 An - na meille tänä päivänä meidän jokapäiväi - nen
 lei - pä - me. Ja an - na meille meidän syntim - me an - teek - si,
 niin kuin mekin anteeksi annamme niille, jotka ovat meitä
 vas - taan rik - ko - neet. Äläkä saata mei - tä kiu - sauk - seen,
 vaan pääs - tä mei - dät pa - has - ta. Sillä sinun
 on valtakunta ja voima ja kunnia iankaikkises - ti. Aa - men.

* 22. HERRAN RAUHA (PAX DOMINI)

L Her - ran rau - ha ol - koon tei - dän kans - san - ne.
 S Niin myös si - nun hen - ke - si kans - sa.

*Leivän murtaminen (Fractio panis)

L Leipä, jonka me murramme, on osallisuus Kristuksen ruumiiseen.

S Leipä on yksi, ja niin mekin olemme yksi ruumis, sillä me kaikki tulemme osallisiksi tästä yhdestä leivästä.

* 23. JUMALAN KARITSA (AGNUS DEI)

S Ju-ma-lan Ka - rit-sa, jo-ka pois o - tat maa-il-man syn - nin,
ar - mah-da mei - tä.
Ju-ma-lan Ka - rit-sa, jo-ka pois o - tat maa-il-man syn - nin,
an - na meil - le rau - ha.

The musical score is written in G minor (one flat) and 4/4 time. It consists of four staves of music. The first staff begins with a treble clef and a key signature of one flat. The lyrics are written below the notes. The second staff ends with a double bar line and repeat dots. The third staff continues the melody, and the fourth staff ends with a double bar line and repeat dots.

24. EHTOOLLISEN VIETTÄMINEN (COMMUNIO)

Lisätietoja ehtoolliselle osallistumisesta ja ehtoolliskäytännöistä tämän messujärjestyksen lopussa.

*Simeonin kiitosvirsi (Nunc dimittis)

Ehtoollinen voidaan päättää Simeonin kiitosvirteen. Seurakunta nousee seisomaan.

S Her - ra, nyt si - nä lasket palvelijasi rau-haan me - ne-mään,
sa - na - si mu - kaan; sil - lä mi - nun
silmäni ovat nähneet sinun autuutesi, jonka sinä olet valmistanut
kaik - ki - en kan - so - jen näh - dä,

The musical score is written in D major (two sharps) and 4/4 time. It consists of four staves of music. The first staff begins with a treble clef and a key signature of two sharps. The lyrics are written below the notes. The second staff continues the melody. The third staff is a single measure of music. The fourth staff continues the melody.

val - keu - dek - si, jo - ka on il - mes - ty - vä pa - ka - noil - le,
 ia kirk - kau - dek - si kan - sal - le - si Is - ra - e - lil - le.
 Kun - ni - a Isälle ja Po - jal - le
 ja Py - häl - le Hen - gel - le,
 niin kuin o - li alussa, nyt on ja aina, ian kaikki - ses - ta i - an kaikkiseen.
 Aa - men.

*** 25. KIITOSRUKOUS EHTOOLLISEN JÄLKEEN**

Rukouksen jälkeen:

S Aa - men, aa - men.

* 26. YLISTYS (BENEDICAMUS)

L Kiit - tä - kääm-me Her - raa!

***S** Ju-ma-lal-le kii-tos. Hal-le-lu - ja, hal-le-lu - ja, hal-le-lu - ja!

Vastaus paastonaikana:

***S** Ju-ma-lal-le kii - tos. Aa - men, aa - men.

* 27. HERRAN SIUNAUS

Siunaukseen seurakunta vastaa:

S Aa-men, aa-men, aa - men.

* 28. LÄHETTÄMINEN

29. PÄÄTÖSVIRSI

Jos käytetään ristisaattoa, seurakunta seisoo ristin poistuessa kirkkosalista.

RUKOUKSIA JUMALANPALVELUKSEN YHTEYDESSÄ

Ennen jumalanpalvelusta:

Oi Herra Jeesus Kristus, sinä Isän iankaikkinen Sana! Sytytä minussa pyhä nälkä elämän leipään, joka on ihana sielun ruoka, ja anna sydämeeni pyhä jano lähteeseen ja elävään veteen, sillä sinun tykönäsi on elämän lähde. Kasta sydämeni kuiva maa Pyhän Hengen kasteella ja sateella, että sinun sanasi juurtuisi sydämeeni eikä palaisi tyhjänä, vaan tekisi sydämeni hedelmälliseksi ja tuoreeksi sinun tuntemisesi ja kaikissa Hengen hedelmissä. Anna minun sanasta oppia oikein tuntemaan sinua ja itseäni, minun viheliäisyyttäni ja sinun laupeuttasi, minun syntiäni ja sinun armoasi, minun köyhyyttäni ja sinun varojasi, minun heikkouttani ja sinun voimaasi, minun hulluuttani ja sinun viisauttasi, minun pimeyttäni ja sinun valoasi. Anna minun Marian kanssa valita paras osa ja istua jalkaisi juuressa oppimassa sinun sanaasi. (Luterilaisia virsiä)

Ehtoolliselle tultaessa:

”Minä kohotan pelastuksen maljan ja huudan avukseni Herran nimeä.”
(Ps. 116:13) *ja:* Herra, on totta, etten ole sen arvoinen, että tulisit minun kattoni alle, mutta minä tarvitsen sinun apuasi ja armoasi. Sinä kutsut minut pöytäsi ja sanot minulle, arvottomalle, että saan kaikki syntini anteeksi sinun ruumiisi ja veresi kautta, jos syön ja juon sen tässä sakramentissa. Rakas Herra, sinun sanasi on varma, sitä minä en epäile, ja siksi syön ja juon sinun kanssasi. Tapahtukoon minulle sanasi mukaan. (Martti Luther)

Ehtoollisen jälkeen:

Suo, että minä pyhän ruumiisi ja veresi varjelemana eläisin pyhydessäsi ja aina muistaisin armoasi enkä koskaan eläisi itselleni, vaan sinulle, Herrallemme ja hyvän tekijällemme, ja niin lähdettyäni iankaikkisen elämän toivossa tästä elämästä pääsisin ikuiseen lepoon, jossa juhlavierasten riemu on lakkaamaton ja kasvojesi sanomatonta kauneutta näkevien ihastus on loppumaton, sillä sinä, Kristus Jumalamme, olet sinua rakastavien totinen toivo ja sanomaton ilo ja sinulle ylistystä veisaavat kaikki luodut iankaikkisesti. (Basileios Suuri)

Jumalanpalveluksen päätyttyä:

Pyhä Jumala, sinun sanallasi ovat taivaat tehdyt ja kaikki niiden joukot sinun suusi hengellä. Salli sanasi hyvän siemenen versoa ja kasvaa meissä uutta elämää, uskon lujuutta ja kaikkia hyviä töitä sinun tahtosi mukaan, että emme olisi vain sanan kuulijoita vaan myös sen tekijöitä. Vahvista meitä iankaikkisen elämän toivossa aina siihen päivään asti, jolloin kokoat kansasi kirkkautesi valtakuntaan. (Luterilaisia virsiä)

EHTOOLLISEN NAUTTIMINEN LÄHETYSHIIPPAKUNNAN MESSUSSA

Messussa kokoonnumme ylösnousemuksen riemuviestin ja Vapahtajan lahjojen äärelle. Ehtoollisessa Kristus itse tulee luoksemme lahjoit-taen leivässä ja viinissä todellisen ruumiinsa ja verensä syntiemme anteeksiantamiseksi. Ehtoollinen yhdistää meidät sekä Kristukseen että seurakuntaan. Ehtoolliselle osallistuminen tässä seurakunnassa ilmaisee tahtoa liittyä Lähetyshiippakunnan opetukseen ja halua elää luterilaisen uskon mukaisesti.

Ehtoollinen jaetaan kirkossamme Lähetyshiippakunnan seurakuntien ja sen sisarkirkkojen jäsenille sekä muille luterilaisille, jotka:

- * on kastettu;
- * ovat saaneet opetusta ehtoollisesta ja kristillisestä opista (Vähä katekismuksen uskonkohdat);
- * tahtovat uskossa ja elämässä seurata Pyhää Raamattua ja liittyä kirkkomme luterilaisen tunnustuksen mukaiseen opetukseen,
- * katuvat syntejään ja tulevat ehtoolliselle saadaksean anteeksi ja voidaksean antaa anteeksi;
- * luottavat Jeesuksen sanoihin ”teidän edestänne annettu ja vuodatet-tu syntien anteeksiantamiseksi”.

Kasteoppilaat, ehtoolliskoululaiset ja muut kristityt voivat tulla alttaril-le siunattaviksi. Siunausta pyydetään asettamalla käsi olkapäälle. Jos sinulla on kysyttävää ehtoolliselle osallistumisesta, ole rohkeasti yhteydessä seurakunnan pastoriin ennen jumalanpalvelusta tai sen jälkeen.

”Kovin mielelläni olisin kelvollinen. Ehtoolliselle en kuitenkaan tule kelvollisuuteni varassa, vaan sinun sanasi ja käskysi tähden, koska mielelläni olisin sinun opetuslapsesi. Kelvollisuuteni taas on mitä on.”

(Martti Luther: Iso katekismus)

